

Uchwała Nr 4200/III/313/2022

III Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 12 grudnia 2022 r.

w sprawie opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Świerklaniec projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Świerklaniec na lata 2023 - 2038

Na podstawie art. 230 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634) oraz art. 13 pkt 12, art. 19 ust. 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) III Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach **u c h w a l a**, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **negatywną** opinię o przedłożonym przez Wójta Gminy Świerklaniec projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Świerklaniec na lata 2023 - 2038.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie :

III Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, po dokonaniu analizy przedłożonego przez Wójta Gminy Świerklaniec projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Świerklaniec na lata 2023 - 2038, stwierdza co następuje:

Projekt opracowany został w formie przysłej uchwały Rady Gminy Świerklaniec w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej obejmującej lata 2023 - 2038.

Projekt ten zawiera elementy określone w art. 226 ust. 1 – ust. 4 ustawy o finansach publicznych.

Okres objęty wieloletnią prognozą finansową oraz okres, na który sporządzono prognozę kwoty długu jest zgodny z wymogami określonymi w art. 227 ustawy o finansach publicznych.

Wartości przyjęte w projekcie wieloletniej prognozy finansowej i w projekcie budżetu na 2023 rok są ze sobą zgodne w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów.

Dochody i wydatki bieżące na lata objęte prognozą ustalone zostały przy zachowaniu relacji, o której mowa w art. 242 ustawy o finansach publicznych. Deficyt operacyjny zaplanowany w 2023r., zgodnie z treścią projektu wieloletniej prognozy finansowej, ma zostać pokryty przychodami z lat poprzednich.

Prognoza kwoty długu została sporządzona z zachowaniem wymogu, o którym mowa w art. 243 ust.1 ustawy o finansach publicznych. Do obliczenia powyższej relacji przyjęto średnią z okresu siedmiu poprzednich lat.

Skład Orzekający dokonał również oceny realistyczności przedłożonego projektu wieloletniej prognozy finansowej m.in. w zakresie wielkości mających wpływ na kształtowanie się relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w 2023 r. i latach następnych. Zgodnie z art. 226 ust 1 ustawy o finansach publicznych wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna, natomiast ust. 2a art. 226 ww. ustawy nakłada na jednostkę samorządu terytorialnego obowiązek dołączenia do wieloletniej prognozy finansowej objaśnienia przyjętych wartości. Wyrazem realistyczności wieloletniej prognozy finansowej jest m. in. ścisły, merytoryczny związek pomiędzy przyjętymi wartościami liczbowymi a treścią objaśnień. Realistyczność wieloletniej prognozy finansowej wyraża się w umiejętności racjonalnego uzasadnienia przyjętych wartości. O ile wartości przyjęte dla roku 2023 są pochodną założeń projektu budżetu na 2023 rok, o tyle w objaśnieniach ogólnikowo uzasadniono podstawy do przyjęcia podstawowych wielkości w kolejnych latach. Powyższe w szczególności dotyczy roku 2024, w którym przyjęto wzrost dochodów bieżących w stosunku do roku 2023 o 15 % (planowany wzrost o ok. 8,6 mln zł). Planowaną wartość dochodów bieżących w roku 2024 opisano w objaśnieniach w następujący sposób :

W 2024 roku przyjęto dochody bieżące na podstawie koniecznej do wypracowania nadwyżki bieżącej. Jednocześnie w roku 2024 przyjęto zmniejszenie wydatków bieżących w stosunku do roku 2023 o 7,5 % (planowane zmniejszenie o ok. 7 mln zł). Planowane wydatki bieżące w roku 2025 zostały utrzymane na poziomie roku 2024.

Wydatki bieżące w latach 2024 – 2025 objaśniono w następujący sposób :

Wydatki bieżące (bez obsługi długu) w latach 2024-2025 przyjęto na podstawie koniecznej do wypracowania nadwyżki bieżącej (...).

Zastrzeżenia Składu Orzekającego budzi brak merytorycznego odniesienia się do powyższych wielkości w Objaśnieniach do projektu WPF. Co więcej, przytoczony powyżej sposób objaśnienia wartości zakładanych dochodów bieżących w 2024 r. oraz wydatków bieżących z lat 2024 - 2025, wprost wskazuje na faktyczne podstawy ich przyjęcia. W tym kontekście Skład Orzekający wyraża obawę, że powyższe dochody i wydatki bieżące zostały zaplanowane w przedłożonej projekcie prognozy, nie w oparciu o faktyczne wyliczenia i potrzeby Gminy, ale z założeniem konieczności spełniania relacji o której mowa wyżej. Jak wskazano, mimo tak wątpliwego planowania, wskaźnik w 2026 r. jest na bardzo mało bezpiecznym poziomie, co oznacza, że niewielkie wahania którejkolwiek z wielkości mających wpływ na jego kształtowanie się może oznaczać jego niespełnienie. Dla zobrazowania problemu o którym mowa wyżej, Skład Orzekający dokonał własnych wyliczeń relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych przyjmując zwiększenie wydatków bieżących w 2024 r. zaledwie o 334.767 zł do poziomu 61.700.000 zł. Powyższa korekta prognozy powoduje niespełnienie relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych w 2026 r.

Zastrzeżenia Składu Orzekającego budzi również pominięcie w objaśnieniach podstaw zastosowanych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań w poz. 5.1.1 i podpozycjach oraz w poz. 2.1.3 i podpozycjach.

Skład Orzekający zaleca wprowadzenie do uchwały, którą podejmie Rada Gminy Świerklaniec w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Świerklaniec na lata 2023 – 2038 objaśnień, które pozwolą na merytoryczną ocenę realistyczności przyjętych wartości.

Konieczność należytego objaśnienia kluczowych wartości przyjętych w prognozie jest istotne o tyle, że w latach 2024 – 2027 relacja o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach obliczona w oparciu o plan III kwartału roku poprzedzającego rok budżetowy, osiągnie niską wartość (poniżej 1 punktu procentowego), w tym w 2026 roku zaledwie 0,07.

Skład Orzekający zwraca uwagę na wysokość planowanego długu w stosunku do dochodów ogółem, który ma wynieść : 65 % w 2023 r., 68 % w 2024 r., 64 % w 2025 r., 56 % w 2026 r. W kolejnych latach powyższa relacja ma ulegać dalszemu obniżeniu. Niemniej, nominalna wartość długu, zgodnie z przedłożoną prognozą powinna zmniejszać się począwszy od 2024 roku. Powyższe wartości zadłużenia Skład Orzekający uznaje jako wysokie, i to przy uwzględnieniu przyjętego założenia, iż po roku 2023 r. Gmina nie będzie zaciągać zobowiązań zwrotnych.

W kontekście powyższych ustaleń Skład Orzekający negatywnie ocena zamiar zaciągania przez Gminę w 2023 zobowiązań zwrotnych.

Upoważnienia dla Wójta Gminy Świerklaniec do zaciągania zobowiązań i przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych zostały prawidłowo określone.

Mając na względzie obowiązek wynikający z art. 230 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, zobowiązujący przy wydaniu opinii do projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej do uwzględnienia zapewnienia przestrzegania przepisów dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązania – Skład Orzekający po dokonanej analizie dostrzega zagrożenia mogące mieć wpływ na możliwość uchwalenia budżetu Miasta w latach kolejnych.

Skład Orzekający jednocześnie przypomina, że charakter niniejszej opinii nie jest wiążący dla Kolegium Izby w sprawie decyzji o ewentualnym wszczęciu postępowania nadzorczego wobec uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, która ostatecznie zostanie podjęta przez organ stanowiący jak i dla Składu Orzekającego, który na mocy przepisów art. 230 ust 4 ustawy o finansach publicznych na podstawie przyjętej przez jednostkę samorządu terytorialnego wieloletniej prognozy finansowej oraz uchwały budżetowej przedstawi opinię w sprawie prawidłowości planowanej kwoty długu jednostki samorządu terytorialnego wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, Skład Orzekający przedstawiony projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zaopiniował jak w sentencji.

Od niniejszej uchwały Wójtowi Gminy Świerklaniec przysługuje odwołanie do pełnego składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, w **terminie 14 dni** od daty doręczenia.

Przewodnicząca
III Składu Orzekającego
Teresa Jarczyk